

ZBUDOWAĆ ŁÓDŹ

Pod koniec 1999 roku ukazała się moja książka poetycka *Dźwięki ulicy Szklanej*, w której znalazły się wiersze "wileńskie". Aczkolwiek nie należę do twórców chętnie i często dedykujących swe utwory komuś lub czemuś, to w ciągu lat - o czym przedtem nie zdawałem sobie sprawy - zebrało się niemało strof, inspirowanych Wilnem, aurą i magicznością jego zakątków, historią i dniem dzisiejszym, topograficznie i sytuacyjnie nawiązujących do miejsc i ludzi w mieście nad Wilią. Obrałem wtedy najprostszą konstrukcję wydania - po prostu swoją twórczość podzieliłem na dekady. Pozostało jednak nieco wierszy „innych”. Tych, pisanych w Wilnie i poza nim, rejestrujących stan ducha w różnych okolicznościach. Niektóre z nich były drukowane w prasie, część rozproszyła się - co jest charakterystyczne dla pisarstwa polskiego także moich wileńskich kolegów - w różnych antologiach „kresowych” i wydaniach bardzo przypadkowych, często bez podmiotowości wydawniczej. Postanowiłem je scalić według tegoż klucza - umieszczając w porządku chronologicznym. Lekturę można rozpocząć nietypowo - od końca. W ostatnich rozdziałach znalazły się wiersze najnowsze, znaczna ich część drukowana jest po raz pierwszy.

Romuald Mieczkowski

I.
1970-1980

POWRÓCĘ

Gdy przez okno zegar
nagle się wychylił -
zegar zepsuł
bo śpieszył zawsze
i zawoła wracaj
sprężynowym głosem -
powrócę

Gdy zapulsuje w sadzie
krew jesienią
i ulubiona krępa grusza
da wreszcie spokój
że jej gruszki zrywałem
bez pytania -
powrócę

Gdy księżyc-filozof
stojący jedną nogą
w kałuży
przemieni się
w zabijakę-koguta
i znowu pozostanie
kompanem zabaw -
powrócę

Powrócę
odejdę
milion razy wrócę
do mojego dzieciństwa
by się uśmiechnąć
beztrosko
i postuchać przepowiedni
wróżki

***

Trzymałaś w dłoni gwiazdkę
po co ona tobie - zapytałem

nie odpowiedziałaś mi nie
wieczorem zabrakło
jednej gwiazdki na niebie

SEN

Przyśniłem sen
że mam dom żółty
z balkonikiem
z szybkami skąpanymi
w słońcu
przed domem - fiacik
mniejszy od pudełka zapatek

A w domu -
barokowe krzesła
zegar niespieszący
nigdzie
przyjaciela-psy
swą wierną gitarę
kwiaty polne
złote pomarańcze
konfitury kwaśne
chleb pachnący ziemią

Było tam dużo rzeczy
tylko w oknie domu
nie przyśniłem ciebie

WRÓCIŁAŚ

Pytasz czy pamiętam
rozmowę
napiętą jak cięciwa
i jej świadka -
plamkę na obrusie

Pytasz czy pamiętam
jak odeszłaś

11 LIPCA 1972 NIE POPEŁNIĘ ŚWIĘTOBRADZTWA

W żrenicach żywirem rżnie
rzeźbiona topornie
twa postać
w zbuntowanej krwi
wygasa pragnienie
przeboleć cię piękniejszą -
bo jesteś piękna
ale nie na tyle
bym mógł ci przeszczerzyć
madonny duszę

MÓWISZ - POSŁUCHAJ

Miłość - wiesz
to i w łóżku
w lesie i w autobusie
gdy stoję w kolejce sama

Miłość - wiesz
to w niedzielę i we czwartek
w uśmiechu na dzień dobry
we łzach nad ranem

Miłość - wiesz
to kiedy biegniesz
z kwiatami przez kałuże

CHOINKA DLA CIEBIE

Kysuję dla ciebie choinkę
uroczyście rozwieszam
zimne bombki
z przejścia palce naktywam
igiełkami starej kołody
gwiazdkę umieszczam niżej
abyś mogła dotykać szczęścia
w każdej chwili

Namalowałem wiele rzeczy
w wyszukanych barwach
namalowałem piękne życie
dzisiaj - - -

A teraz siwe krasnale
zagrajcie na swych skrzypcach
pomilczymy -
a gdy godzina na którą czekamy
jak zawsze z nadzieją
wybije -
przepraszę cię za wszystko
co nas czeka -

Po czym wpadniemy w wir
raz jeszcze nowego
życia

ROZMOWA

Szanowny psie -
trudna sztuka to życie
naucz mnie zapominać
stary -

Rzuć świat i ludzi
i bądźmy we dwójkę
wierni po psiemu -
ponarzekamy na pogodę
na brak parasola -
na ciągłą poniewierkę

być może Bóg ustrzeże
od kopniaka
i otrzymamy tłuste kości -

Die - piesku drogi -
twój dom i moja buda
jedno i to samo

WIELKIE SERCE ŚLEPCA

Ślepy człowiek na swojej drodze
spotyka piękne kłamstwa
i idzie dalej uśmiechnięty -

Choć potyka się i gubi
w wyrachowanym życiu
wierzy w doskonałość świata
dlatego kocha wszystko

Rocha - bo nie widzi

REKOMPENSATA

Gdy ktoś mnie obrazi -
najwięcej wie o tym lustro
wtedy dokładnie sprawdzam
swoją rysopis
niczego nie ukrywam
i długo patrzę sobie w oczy

Kiedy kogoś skrzywdzę -
nie siadam przed lustrem
nie chcę widzieć swych oczu

***

A to życie
jak bałem strzelił
na zbity łeb leci -
powietrze zasnuł
swąd popiołu

OPTYMISTYCZNIE

Kiedy staniesz nad przepaścią
uśmiechaj się -
nóż przystawiony do gardła
pachnie chlebem
niebieskie oczy kata
mają kolor nieba -
pod tobą ciepło ziemi

DRZEWO NA PUSTYNI

W konarach swych dłoni
trzyma słońce

w piaskach szarych
w dniach bez cienia
samotnie tysiąc lat stoi -

Ma mocne korzenie
lecz wzrosnąć nie może
wysoko

II.
1980-1990

KASZKADERZY (PIERWSI Z BRZEGU)

Nie przywódca - a tłumy za sobą porywa
nie prezydent - a rządzi krajem
nie nauczyciel - a pokolenia naucza
wzór cnót - na każdym kroku kłamie
nie sędzia - przesądza o losach innych
nie wolnik żaden - a skazany na harowanie
nie masochista - a ból zadaje
nie lekarz - a rany koi i uzdrawia
nie tchórz - a się podaje walkowerem
nie mocarz - a niczym heros mury kruszy
artysta lichy - a jak się zgrywa -
nie będąc błażem do łez rozśmiesza

a tragikiem - rozpaczliwie płacze -
nie Apollo - a kochają go boskie kobiety
nie Ikar - a raz po raz wzlatuje

Poeta żaden - a pisze czasem wiersze

INNA PORA

Kiedy na twe czoło spadnie
kropla
ta pierwsza chłodna
to niekoniecznie znak
że coś definitywnie musi
się odmienić

Po prostu jest to pora parasolek
wcześniejszych powrołów
do domu
i późnych zaręczyn

Pora szalików i rękawiczek
nieopatrznych przeziębień
pora wkładania długich butów
przez kobiety

Pora pośpiesznego rozbierania
i nieśpiesznego kochania -
pora smutnych wierszy

ŚMIECZ CÓRECZKI

Magdusi

Śmieją się oczka
włóruje im nossek
zębki jak przebiśnięgi
figlarne doteczki
warkocze jak motyle
we włosach pełnych słońca

Śmieje się kłown z fartuszką
guziczki wszystkie

cukierek w kieszeni
nawet bućki się śmieją
śmiechem malutkim
jak dzwoneczki
dźwięcznym

ŁAD

Górze - wysokość
upadkowi - głębokość
dziecku - cukierek
obywatelowi - papierek

POTRNIĘCIE

Nie spodziewałeś się
dotknąć kresu
oto on -
jak brzydka pogoda
w pięknym mieście

Patrz wokół -
życie dżunglą tętni
choć słońce jednakowo
wszystkim świeci

CZYM BĘDZIEMY

Kropłą deszczu
w raptownej
ulewie

Liśćkiem
najmniejszym
na życia drzewie

Może obecnością
jednoczesną
wszędzie

Albo tym
co było wczoraj
jutro będzie

Pierzem na wietrze
może powietrzem
czym jeszcze

TEN DRUGI KTOŚ

Przychodzi gdy mnie nie ma
dotyka moich rzeczy
wertuje nieczytane książki
z ironicznym grymasem
czyta pokreślone teksty
w fotelu niedbale siedzi
szczęcąc mój koniak

Odechodzi tuż przed moim
przyjściem
zostaje po nim
zapach drogich papierosów

III. 1990-2000

KARABINERZY II

Jest nas co najmniej pięciu -
z jednego los zakpił
i uczynił marszałka -

Jego konkurent też sobą
zgromadzenia zaszczyca
pośród nas nieobecny -

Trzeci wyręcza karnodzieję
rejestr cudzych grzechów
jak pasjans układu
odsprzedaje rozgrzeszenia -

Obok - złotousty prorok
miał zrobić rewolucję
a w jej poklasku pozostał
z brakiem ostatniego zdania -

Dalej - człowiek interesów
nikt nie wie jakich
z miejscem na firmamencie
i poza prawem -

Wreszcie ten co zamyka poczet
specjalista to żaden
każdym z nas bywa po trochu
dla niego czarna robota

Jest nas co najmniej pięciu -
fatalnie wypadł marszałek
uwierzył szczerze
że jest pierwszy

DWA CZASY

Jeden - wyniosły i racjonalny
skrupulatny kronikarz
tylko przetomowych zdarzeń
filozof sensu przemijania -

Drugi - dziecinnie próżny
beztrosko zapominalski
nieświadom wagi bycia
naiwny hazardzista uczuć

Zupełnie różne czasy
biegnące w jedną stronę

ZIMOWY SEN

Zimą sen jest bezwolny
pełen lepkich tataraków
zatrzymujących wymykający się
ku przebudzeniu oddech

Dreszcz jak ulewny deszcz
świdrem kołuje skronie
a korowody cieni
pod rękę wiodą mimo woli -

Utykasz -
skąd tyle kłód i drzazg
odciska się boleśnie
na skórze zdartej stopy -

Lecz to nie stopa boli -
to skomli niczym pies
zmęczona bezsilnością dusza
stąd żar i trwoga -

O szóstej-siódmej rano
w oszronionym autobusie
topnieją resztki snu

NA ŚMIERĆ IZY ROZARIEWICZ

Któż osmieliłby się wejść
do zdradliwej o tej porze roku
wody Morza Tyrreńskiego -

Ita - co przybyła do dalekiej Italii
By w kawiarence w sennej Gaecie
powiedzieć mi około szesnastej -
nie zboczymy z obranej drogi -

o szesnastej piętnaście nie było Jej
wśród zatroskanych życiem -

Morze zabrało dumną istotę
ściskałem kamyk
biel fal zanikająca o zmroku
rysowała ostatnie linie na wykresie Jej życia

Karabinerzy dostojnie powtarzali -
la vita é mare

Rzym, 28 października 1990

PODRÓŻ DO RZYMU

Od dziecka ją zaplanowałem
szykowałem się bardzo starannie
z biegiem lat znałem na pamięć
każdy szczegół

Podróż przyszła znielacka
jak nagły deszcz na środku placu -
wyruszałem do Wiecznego Miasta
pobity i zmordowany
myślałem - świat się zawali
kiedy dotknę stopą tamtej ziemi

Po kojących ból słowach Ojca
do domu wracałem jak zwycięzca
gotów znowu znosić znoje

ANITA Z CAFFÉ DI MARZIO

Fontanna na kwadratowym placu
przelewa się con grazia
podmuchy nieśmiałej jesieni
szepcą w kolorowych papierkach
unoszących się do nieba
a zegar z bazyliki
Santa Maria in Trastevere
odmierza słoneczne kwadransy
stoi na straży gwarnych wieczorów
które zamiast księżycy
mrugają setkami światełek

Na pustym tarasie przekwitają
uroczyście żółte chryzantemy
Buon giorno - uśmiecha się Anita
przynosi kawę z białośnieżną śmietanką

Ania z wyboru jest rzymianką
już od półtora roku
łaskni jednak do brzołek i klonów
do szarugi i jesiennej słoły -

Najlepsza szkoła życia -
kiedy wskoczysz raptem do głębokiej wody
mówi a ja widzę w jej oczach niebo
z obrazów Giorgione

Rzym, 30 października 1990

MODLITWA NA BEZSENNOŚĆ

Panie - niech usną wszyscy
którzy zasnąć nie mogą -
rozumy nieprzeciętne
i pośród prostaków najprostszy
uczniowie i ich nauczyciele
i nauczycieli nauczyciele
złoczyńcy z ofiarami swoimi
okradani i złodzieje
owieczki oraz ich pasterze -
wszyscy śmiertelni
których nic snu nie złączyła
z głębią nocy

Panie - daj sen i mnie
niech zmęczony w drodze
zapomnę o dryfującym świecie
w którym nie potrafię nazwać
coraz więcej rzeczy

DROGOWSKAZ KATYŃ

To chyba kilometr pieszo od szosy
na Smoleńsk -
niebieska tablica z napisem Katyń
parking i asfaltowa dróżka
ku wygodzie pielgrzymek
stacja-widmo Gniezdowo gdzieś obok
tu las z zapachem wczesnej wiosny

Czy skazani do końca wierzyli
w swoich oprawców -

W przywołanych kronikach rzezi
czerni Dürera za mało
dla wyrażenia zagłady
szatan ból piaskiem przysypał

W poszumie modlitw krzyż
cichnie Bogurodzica -
pomordowani równym szeregiem
odmaszerowali z raportem
o człowieczeństwie -

Drzewa rosną na baczność

Katyń, 29 maja 1991

***

Opowiadam tobie drzewo
swoje życie
jak druhowi
ze wszystkimi szczegółami
jakich nie ogarnie
cierpliwość człowieka

Poruszasz tylko gałązkami
na znak zrozumienia
a może to
zwykły poszum wiatru

ZBUDOWAĆ ŁÓDŹ

Uściśnijmy sobie dłonie
przed realizacją pomysłu
obierzmy kawał drzewa
które zdrowo wzrosło
w otwartej przestrzeni -

Obierzmy miejsce
nad spokojną zatoką
z dalekim horyzontem
i ogniskiem bliskim -

Budujmy sobie łódź
trwałą i zwinną
na miarę snów wikingów -

Budujmy łódź
tylko - na Boga -
nie pływamy donikąd

Sztokholm, 21 kwietnia 1992

PODŁOGA W CELI KONRADA

O nieokreślonym brązowym odcieniu
ciężkim i ciemnym
przytłaczającym ciepło drzewa
daleko jej do przedniej roboty
nierówna chropowata deska
w szczelinach pazur zapomnienia -
w którym kącie ogrzewał ręce wieszcz
w które wypatrywał się okno
skąd gorączkowo czekał wieści
jaka była wtedy podłoga
a może zimna posadzka
i ściany w zaciekach

hic natus est Conradus

Banalne oświetlenie zakurzonych lamp
spłaszcza jednakowo twarze
bulgoce w rurach woda
i słowa brzmią jakoś nienaturalnie
zbyt uczesane są
kiedy się wspomina Jego -

Nigdy nie stąpał po tej podłodze

3 marca 1993

ROBIECIE WIERSZE

Brzydkie kobiety piszą
piękne wiersze -
mówi autorytatywnie krytyk

Ależ to niedorzeczność -
brzydkie kobiety piszą
bardzo brzydkie wiersze
a boska dzieweczyna
o promiennym uśmiechu
dorastającej madonny
napisała śliczny wiersz jesienią

Piękne kobiety piszą
bardzo piękne wiersze

WIERSZYK DLA MICHELLE

Gdy się wyłania cicho dzień
i kwiat na oknie ożywa
w firankach migolliwy cień
jasności srebra przybywa

Wtem radio wyznaje żarliwie -
kocham cię całym sobą
moja maleńka Michelle

Gdy się ukradkiem noc czerni
i świat za oknem u kresu -
jakże brak twego spojrzenia
dziewczynno z piosenki Beatlesów

W IZBIE NOWOŻEŃCÓW

Akwarela białą piersią oddycha
mróz skrzypi pod nogami
chłodno -

W oknie młodo poczętego czasu
splot jeszcze bielszych linii
ornament z rąk i nóg

falistość wzlotów
stodycz upadków
woalka z pieczęci włosów
koronek nienasyconie
jak tam gorąco -

A to wszystko na szybcie
oszronionej
pędzelkiem z paproci
namalował malarz wędrowny
ubiegłej nocy

MAGIA POŃCZOCH

Aniele ty mój w pończochach
o barwie dojrzałej nocy -

Aniele w sieciach przepastnych
z księżycowych koronek
pełnych rozwiązań falbanek -

Nie wódź mnie na pokuszenie

Inaczej
dotyk będzie tylko dotykiem
a ciało przystanią
z której wyruszę wptaw
w poszukiwaniu dalekiego
brzegu
oślepiiony kontrastem bieli
w miejscu
gdzie nie da się oprzeć
magii czarnych (pończoch)

***

Prowadzisz mnie na smyczy
dotyku
piersiami rozjaśniasz noc
i z rozpuszczeniem włosów

gasisz dzień -

Wtedy wszystko przepada -
nie ma rozkoszy
nie ma goręczy
trzymając się za ręce
nicujemy czas

SCAŁOWYWANIE CIENI

Krągłość bieli twych kolan
Wyglądzam zachwytem
z firanek słońce się wymyka
i jak piłka miękko opada
do ogrodu -
pełnego szarej przędzy
rozjaśnionej jedną jasną nitką -

Co płonie bursztyn na twym ręku -
nie nadążę za jego promykiem
igrającym po gładkości ciała
więc scałowuję ciepłe cienie
brnę w ciemność

potykając się o światło

ZBŁĄKANY WIERSZ

Przetrzyj go na dłoni
jest jak zbłąkany ptak
może się zagubić -

Przetrzyj go na policzku
inaczej jak tła sptynie
nieczym plamka światła
zamigoce i zgaśnie -

Niech w sercu zagości
ten wiersz o tęsknocie
odmierzonej pamiętaniem

***

Szczęśliwi są poeci odchodzący
w kwiecie wieku
zostają po nich piękne fotografie
i strofy pełne nadziei -

Szczęśliwi są poeci odchodzący
w wieku dojrzwania -
nie muszą się tłumaczyć
dlaczego przestała być taskawa
dla nich muza
czemu zbyt dużo piją wódki
i porobili się tacy mali
że nie potrafili udźwignąć
dawnych swoich wierszy

Tak się kruszą wielkie legendy
z wiekiem fotografie
stają się coraz brzydsze

CO UCZYNIŁBY WIESZCZ

Z Adamem witam się wszędzie
gdziekolwiek zobaczę Jego
kamienne oblicze - wiem -
że spotykam swojego człowieka

Co uczyniłby wieszcz -
zastanawiam się obsesyjnie
gdyby zszedł z piedestału
na Krakowskie Przedmieście
dzisiejszej Warszawy
ile by dał jałmużny żebrzącym
Kumonom i Cyganom
jak współczuł by ofiarom AIDS
słuchając poloneza As-dur
w wykonaniu ruskich artystów
w adidasach i sportowych dresach
a może udałby się do kasyna
albo do koszernej restauracji -

Mickiewicz mileczy
a rodak co zostawił kresy

mówi o tym
jak chciałby żyć
pyta za ile
wspomnienia da się sprzedać
z lat młodości
i ziemniaczane chipsy -

Na pożegnanie ofiarowuje
dobre rady
książki o zatartych tytułach
i kilka numerów starej gazety

Warszawa, 1 grudnia 1994

WIECZERZA

Wybieram chleb i sól
masło i ser
odruchowo sięgam po wędliny
żuję długo
aż słynnie herbata -

W najprostszy ze sposobów
sycę głód
słuchając doniesień
o krwi w Czechenii
zbrodniach na Bałkanach
odwetach terrorystów
w krajach trzeciego świata
i we własnym mieście

(przywykliśmy dziś jeść
przy trupach)

Przerywam jedzenie -
zrobiłem plamę na obrusie
trzeba ją zmyć

SEN W OGRODACH MONETA

Bezradność dnia jest niczym
wobec bycia sam na sam nocą

z wyostrozonym jak brzytwa
pośpiesznym przypominaniem
szczegółów życia
co ulatuje jak pchnięty
w przestworza dmuchawiec -

Jakże gorzki rachunek sumienia
gdy się go czyni po ciemku -
bezlitosne prawo nocy sprawia
że plamka staje się plamą
nie do zmycia
a zadrażnienie - krwawiącą raną
co karze zwijać się z bólu

O - jakby światła wszystkie pozapalać
poprzekreślać co ponure
po zapomnianą sięgnąć pozytywkę
obraz kolorowy przywołać -

Tego właśnie mi brakowało
kryształu powietrza o poranku
znad Sekwany
wczorajszego zgiełku Monmartru
Vincenia winnie czerwonych
Uśmiechu czeszących się kobiet
świeżości ich ciała po kąpieli
spojrzenia spod kapelusza
zawsze tych samych mężczyzn -

Śpiącego mnie ktoś znajdzie jutro
w pełnych słońca ogrodach Moneta

ROKORY ROBIETCY

Kobieta jest nocą czerwona
jak krew
pulsująca w arteriach -
bywa soczyście zielona
niczym łąka nad stawem
po przelotnym deszczu
pachnąca gorzkim ziołem
dojrzałością ała
albo żółta jak pomarańczy

oczarowanie -
bywa błękitna brązowa szara
ma wszystkie barwy pór roku
mody i palety -

Kobieta może być czarna
w najjaśniejsze dni
lub biała jak nadzieja
powielana z jej gaśnięciem
jak obłok nad ranem
w czystych niczym kryształ
wysokościach nieba

PRZEZ OSTATKI LATA

W sukience zdobnej nostalgią
pajęczyny opadającego zmierzchu
i sierpnia pośpiechu tętna
ptawisz się w ostatnich lata
jak ryba w srebrze oceanu

sad w dojrzałości jabłek
w bujności łąk rumianek
sen bez budzika
słowo pośród pieczęci

Potem niczym oswojona sarna -
coraz cięższa wodą
wodopoju
wolno biegiesz ku horyzontowi
odstawiając coraz więcej ciała
i ciągnąc za sobą stado
moich drapieżnych pragnień -

Co będzie -
gdy dopadną cię raptlem

MIEJSCE PRZY OKNIE

Na ekspres Warszawa - Wrocław
wyznaczył mi komputer
bilet numer 23
w przedziale dla niepalących
z miejscem przy oknie
i widokiem na uciekające drzewa

Dla równowagi jakby w stop-klatce -
nogi w zalotnym powabie
tak blisko -
zaledwie na wyciągnięcie ręki

Dwie perspektywy niepokoju
w patrzeniu przemijanie
nie dołknę przecież konkretno
zieleni zza szyby
i liście zwiędłą beze mnie -

Tu zapach najpewniej Chanel
bosko nozdrza głaszcze
na jedwabiu bluzki wabią groszki
uśmiech z okładki żurnalu
gdy krzyżując nogę na nogę
mówi - przepraszam -

U boku kogoś innego chyłkiem
uroda nieznamomej zgaśnie
z mody wyjdzie słomkowy kapelusz
ze wstążką lilaróż
teraz - do 11.50 - tylko dla mnie
dojrzałości pełnią rozkwitając
jej kolana

***

Zakochałem się w kwiaciarczyce
podziwiałem ją całą
i jej ugotowane kwiaty -

Ona podziwiała moje wiersze
szorstkie jak osty

MIŁOŚĆ NA SŁOTNE DNI

Moja miłość jest zbyt zwyczajna
bez szampańskiego gestu
kwiatów o północy
i słów wielkiego lotu

Moja miłość ubrana bywa
w starą piżamę
słowom ozdobników brakuje
nieczym ram obrazom -

Moja miłość jak odpowiedzialność
za pieszczoty w słotne dni
i nie od święta
które w dalekim mieście
spędzam sam -

Moja miłość jest przypadkiem
na całe życie -
wybacz że bez kapelusza
w zdartych kapciach
wyznaję ją jak umiem

Patrzysz na płomień świecy
a ja patrzę na ciebie
i tak samo się spalam

***

W rozstaniach nagłych
stajemy się mali
a wschód słońca
niewymownie piękny
i niebo wysoko

ŚMIERĆ NA ULICY

W zasadzie mógłby żyć -
powiedział jeden
on nie wygląda na pijaka -
zauważył drugi

nigdy nie wiadomo -
podsumował trzeci

Z portfela na chodnik
wypadła fotografia
uśmiechniętej kobiety
żadna sensacja -

RASKADERZY I U

Mogliby z nich być istni
zawodowcy -
twardzi rasowi i nieomylni
na przykład rajdowi kierowcy
z pewnością wiedzą
jak piłkę w bramce umieścić
a śledzą mecze z kanapy
przy puszcze taniego piwa
zdezelowanym byle czym
jeżdżą -

Mogliby umrzeć
w polityce męskiej za ideę
a trwają w powszechności
pieleszach
bez notowań na policji

Stać by ich było na wielką miłość
gdyby nie tamto uczucie
dzieci na karku
niedokończony remont
i splotanie zaciągniętych
pożyczek

MÓJ BARBARZYŃCA

Mój barbarzyńca zdecydowanie
jest oswojony z przemocą
lubi krwiste befsztyki
oraz sentymentalne filmy -
nienawiść ma pod bokiem

Mój barbarzyńca ukrywa
miłość w dalekich miastach
do jakich wyrusza rzadko
bo nie ma o czym mówić

Brzydzi się nim humanista -
wegetarianin w mokasynach
z cieleńcej skóry -
jego bunt jest jednostronny
jak telefon zaufania

POSTFACTUM

Napiszą pośpiesznie nekrolog
sklecony z górnolotnych słów
żona czerń włoży
w niej jej bardzo do twarzy
i ciała -
kochanki dawne pomyslą
przez chwili naparstek
przebaczą przyjaciele
wydorosleją dzieci -

Polem Matka spotka w bramie
ogrodu ukwieconego odświętnie
bez słowa
i da kawałek niebiańskiego
chleba

POWRÓT

Zajrzeć do skrzynki na listy
(bo nie jest pusta)
podlać kwiaty w doniczce
w czasie picia herbaty
odkryć ten sam widok
za oknem
pełen niedopatrzonych
zmierzchów -

Na zakurzonym kredensie
napisać palcem - brudno

КАТЧАРСИС

Odkręcam kran
starannie myję ręce
jest to moja jedyna łączność
z naturą

Na pewno przesadzam
jest jeszcze życie
kosztem życia

Poprzez trzewia rur
woda najmaterialniej
łączy z ziemią
z intencji złych oczyszcza
po nieszczerzych
spotkaniach

PROŚBA

Matko najczulsza nad matkami
z Ostrej
i wszystkich Bram miasta
z Zarzecza i Zwierzyńca
Ponar i Dobrej Rady
Zakrętu i Pohulanki
z ulicy Subocz i Szklanej
maleńkiej Miłosiernej
i trochę większej Wielkiej
z Karolinek
Poszytaję i Fabianiszek -

Matko nocnych zagubień
odnajdywań porannych -
Matko panów i żebraków
tutejszych i przybytych
uzdrawiająca cudami -

Pozwól świat komunikatem
optymistycznym
powitać nam rano

MOJE CÓRKI

Chytrze chyże jaskółki
na pójsście do kina
albo do McDonalds`a
na wyż wskazują z uporem
przed dyskoteką

Kolczatki nieprzystępne
w szponach chandry
o zadziorności większej
niż zadarte noski -

Ich tzy niczym rosa
kiedy serduszka czyste
w uczuciach pierwszych
nie potrafią kłamać -

Córki moje tulone
miłością szorstką
uciekają od słów wielkich -
przez sen cichutko szepcą
zakłęcia
na fajniejsze jutro

POCZĄTEK DNIA

Napiłem się mocnej kawy
wypaliłem pięć słabych papierosów
słuchałem rapp`u w radiu
skrzynkę pocztową sprawdziłem
nareszcie konkretna wiadomość -
mam honoraria
akurat wystarczy na bilet
do kina

Do kina nie poszedłem
bo jednak nie doszły pieniądze
za ostatni grosz
zatankowałem tyle benzyny
by odjechać na ułamek poranka

STAROMODNI MĘŻCZYŹNI

To oni pili wódkę szklankami
z determinacją i tak po prostu
palili krajowe mocne
wystawali w kolejkach
na wykastrowanego Felliniego
i w trzech akordach gitary
na ich rozpalone głowy
padał śnieg Salvadore Adamo
o przeznaczeniu jedynym
zapewniał Paul Anka
i częstowała pocałunkami
dziewczyna o imieniu Michelle
choć była to najzwyczajsza
Danka - Grażyna - Natasha

A marzenia z tamtych lat -
(czy to były marzenia)
dżinsy riffle motocykl java
o północy Wysocki oschły
śtodziutki Joe Dassin nad ranem

Ach - Europo kolorowych pocztówek
nie było wtedy ciebie
kiedyśmy z bram piekła Ażjaci -
nieobyci - durni - trędowaci
patrzyli w to samo niebo

Teraz się stroisz
rozdajesz nam cukierki
to mdli

OBJAZDOWY FOTOGRAF

Zawitał pod naszą zagrodę
i niczym nożyczkami wyciął
kawał mojego świata
przeniósł go w sepii na papier

Na fotografii dziadek
w zawadiackim kapeluszu
z błyskiem w oczach

za uźdę dumnie konia trzyma
Ja - lśniący w słońcu rower
przed gankiem w dzikim winie
w uśmiechu bez zęba
w środku swego siódmego lata

PIĄTA NAD RANEM

Nauczyliśmy się nie spać po nocach
pracować na trzecią zmianę
rozświetlać miasta i mieszkania
przemieszczać się szybko
i jak lustrom
przeglądać się ekranom
zapomnienia szukać w barach -

Jest jednak taka chwila w maju
o piątej nad ranem
kiedy zasypiają wszyscy
i tłą się nadaremnie
szluczne światła
rozmawiam wtedy z psem
i drzewem
a świt zaprasza mnie

do pokonania kolejnego dnia

SAMOTNY CZŁOWIEK

Kosztuje tyle co nic
zużywa niewiele prądu
i śmieci wyrzuca nie więcej
prawie go nie ma

Żyją z niego
tanie kawiarnie i bary
czasem taksówki
z podwójną taryfą

PROWINCJONALNI LUDZIE

Są na świecznikach
często pełnych kurzu
niekiedy błota -

Tu nie da się ukryć
kto z kim śpi
i co było na obiad -

Prowincjonalni ludzie
zazdrośni o miedzę
oborę i auto
razem w biedzie -

Tu prawda bywa gorzka
lecz ma swoje imię
i radość po dziecinnemu
prosta i bezroska

ZA MOJEGO ŻYCIA

Nawet za mojego życia
stało się tak wiele -
zdjęcia nabrały koloru
obraz wehłonoło wideo
otarliśmy się o srebrny glob
i rozczepienie atomów
wieś stała się miastem
spowszechniały niedziele -

Zadzwoń dziś można
z każdej drogi
mieć przyjaciół z komputera
klonować
zmieniać płęć
i w nic nie wierzyć -

Wielkie i małe wynalazki
wyliezać można bez końca
zapach jaśminu po deszczu
jednak tak samo urzeka
i jutro przepowiadają
ryby w wodzie

i ptaki na niebie
***

Poezja jak miłość -
jest
albo jej nie ma

**IV.
2000-2004**

ZDJĘCIE Z ODPŁYWAJĄCYM TITANIKIEM W TLE

27 08 2001 - jest data na zdjęciu
prawda nie ma godziny
ale dobrze pamiętam -
było grubo po południu i po tym
jak wreszcie pogodziłem się z myślą
że się nigdzie nie ukryję
nawet gdybym miał przebyć
wptaw wszystkie oceany

27 08 2001 po południu właśnie
to pewne jak Statua Wolności -
mój przyjaciel Janusz Pieczuro
który wspomina z namaszczeniem
bliny z tłustą zasmażką
latarnie i drzewa wszystkie
z dawnej ulicy Królewskiej
w szczęśliwych czasach w Wilnie
zrobił mi to zdjęcie

(bez niego jakby nie być wcale
w Nowym Jorku)

U stóp moich - stolica niepokoju
z rozdzielenością na strity i eweni
z pajęczynami mostów
szkła i metalu potyskami
pomrukiem głuchym monstrum

To bardzo amerykańska atrakcja -

mówił Janusz
kiedyśmy ciągnęli heinekena
po tym jak uwieczniony zostałem
w czarnym podkoszulku
na wysokości 400 metrów -
gdzie nieba dotyka
wszechezasów konstrukcja
jakiej już nie ma

Samotnie zawisłem więc w próżni
w amputowanym przez czas miejscu
w punkcie zero
w którym runął babilon -

Jakżeśmy byli wtedy bezpieczni
bo już niemłodzi i niepełochliwi
choć wkrótce burza wyzwoliła
wszystkie swoje błyskawice
co z hukiem pastwiły się nad ulewą
zanim w niej nie utonęły -
dawno przekroczyliśmy swe rubikony

A jednak jak powietrza zabrakło wtedy
pewności i wiary
że wiecznie trwać tu będzie spokój
kiedy gdzie indziej tak podle -

Nadal lato
zeszliśmy więc z odpływającego titanika
na jeszcze jedno piwo -

Potem zdjęcie kurz pokryt
co je dopadł z drugiej strony oceanu

URKĄDAJĄC KSIĄŻKI

Zacząłem porządkować archiwum
potem bibliotekę domową
tu - patrz - rodzina w altance
tu - mowa o nas w gazecie

Jak poustawić teraz książki -

powstaje pytanie
miałem jedną wileńską póteczkę
teraz Wilna tak dużo
że już nie potrafię określić
czy jest to miasto

Czytam dedykacje w książkach
wstyd mi się robi
gdy autorów nie pamiętam
zaćmiewa go radość
że los mnie zetknął z Konwickim
Różewiczem i Miłoszem
niejeden by chciał mieć
autografy od nich
a tu proszę - jakie miłe słowa

Czy mnie mistrz pamięta -
jeśli nie - to może spaceruj
po mieście swojej młodości
z miejscem na milczenie
zdjęcie i wódkę
spotkałem pana w sumie
chyba jedenaście razy

Jak tam Szetejnie -

Nie pozna ich dzisiaj ten
kto je tak dawno zostawił
odbudowany zaścianek to atrapa
prawdziwe są tylko stare drzewa
woda Issy w inne odpłynęła czasy
Niewiaza nie ta sama
los sprawiedliwie postąpił
pozwalając panu stąd odejść -
by świadectwo dawać o tych
których tutaj nie ma
by pamiętać -

Na mojej półce wiele pańskich
książek

W ANTYKWARIACIE OBOK ANIOŁA

Anioł Zarzecza - przystani artystów
i wczorajszego siedliska biedaków
jak Chagall w obłoki domy unosi
z ich rozwartymi bramami
zdziwiony ptak przygląda się
cudowi spod kałuży
jest gołów razem lecieć -

W antykwariacie uczepionym ziemi
wysprzedaż epoki -
sterły rubli w dewaluacji
za darmo niemal orderzy i medale -
weterana pracy - po trzy lity
za udział w wojnie
forsowanie rzek i miast zdobywanie -
po pięć-sześć litów
paszporty grażdanina SSSR
Stankiewicza Mariana Wactawowicza
Marozasa Petrasa Jono
Fomina Iwana Iwanowicza
tyle co tanie papierosy w kiosku obok

Tyle jest warte świadectwo
wczorajszego życia
kupić za nie można chleb
albo ćwiartkę wódki
by topić w niej wspomnienia

DRZEWO W SUPERSAMIE

Stoi samotnie w holu
przy terkoczących kasach
w świetle jarzeniówek
udających niebo południa
obok marmur i nikiel
ludzi nieprzebrana rzeka -

Patrzy jak płacą ludzie

za chleb mleko mięso
ogórki jabłka pomarańcze
snickersy pepsi chipsy
malbooro ariel pampersy
podpaski ze skrzydełkami
i bez

Czasami ktoś się zatrzyma
przy jego koronie
a dziecko powie -
patrz mamó - to drzewko
zupęnie jak żywe
niejeden sprawdzi autentyczność
nadrywając liść skrycie -
wtedy zastanawia się
laurus nobilis
(jak go nazwali starożytni)
czy tak naprawdę żyje-

Tu zawsze taki sam dzień
zawsze jednakowa pogoda
i drzewko regularnie podlewa
sprzątaczką z trzeciej zmiany
jakże jednak zazdrości ono
plastykowym bezdusznym
siostróm i bracióm
jakże chciałoby doświadczyć
zaśnięcia w otchłani nocy
obudzić się o świcie
szaleństwo wiatru poczuć

spiekotę lata rozpaloną
sięgającą tkanek korzeni -
trwać w oczekiwaniu burzy
pełnej obfitości deszczów
zwarłować wiosną i zakwitnąć

Jakże by chciało nie widzieć
tak samo terkoczących kas
sterylnie białych jarzeniówek
i ludzi uczepionych wózków

PECHOWA KRADZIEŻ

Trafiłem na złodzieja
nie ukradł pieniędzy
(to by było bardzo ludzkie)
nie ukradł brylantów
i nie z tych rzeczy

Ukradł mi zwykłą teczkę
papierami wypchaną
w niej - adresy i fotografie
listy od przyjaciół
wiersze

Na śmietnik trafi to wszystko
za wyjątkiem pomarańczę
które może zje
i wiecznego pióra
które da się przystosować
do innego życia

ja i złodziej - obydwaj
mieliśmy wielkiego pecha

MARZENIA INTELIGENTA

O czym może marzyć
polski inteligent w Wilnie -

Żeby zwrócono mu ziemię
przodków
w paszporcie poprawnie
zapisano nazwisko i imię
żeby kupić czasem sobie
coś eleganckiego bardzo
(choćby raz w życiu)
na przykład kapelusz
pojechać w nim daleko
nawet do Meksyku

***

Zazdroścę tym
co białe mają za białe
a czarne za czarne
dzień za dzień
a noc za noc
co się nie zastanawiają
nad odcieniami trwania
co mówią - tak ma być -
i basta

Podziwiam tych
co widzą pomiędzy
przejęci bywają
sprawami małymi
i prawdy dochodzą
w rozterkach

OBRAZY BEZ RAM

Obrazy bez ram jak kobiety
co nie zdążyły się ubrać
bez sukni powabu
makiјаżu i biżuterii
prawdziwe jak nagie ciało -

Na płócién brzegach
farb niedopieszczenie
kończy się nagle horyzont
i niebo mniej wyraziste
kresek urywa się precyzją
i zadraśnięcia bólu

Wszystko to potem skrzętnie
rama złocena ukryje

ZANIM POPOŁUDNIA CISZA

Wszystko o sobie po prostu zmyśliłem -
i to że tyle potrafię
że życie przeżyłem jak pragmatyk pilnie

i jak artysta barwnie
że szczęścia znane mi różne odcienie
wszak kochałem Amorem znaczone kobiety -
w przekonaniu próżnym Narcyza
że one kochały mnie jeszcze namiętniej

A wszystko to sny ponad czasu wód
jąłowym i coraz szybszym przelaczaniem
uśpione w czekaniu aż cud się stanie -
i pokochasz raz jeszcze

Innego szczęścia w pamięci zmęczonej
wtedy nie będziesz hołubiła
a żyła jak ja
którego miłość niczym przechylona czasza
czyż kiedyś się wreszcie dopełni -
coś z niej przesącza się i ucieka
więc staje się zachłanna

Dlatego śpieszę -
we włosach twoich ciepłym być szeleściem
na czubku języka - brzoskwini goręczą
w dłoniach - pomiędzy suknią i ciałem -
popołudnia spełnioną ciszą

Tak długo w tobie pozostanę
jak długo będzie żył
ostatni pocałunek
zanim dotyk nie stanie się raną
chwila - godziną przewlektą
świt - nocą co nie da się zbudzić
a sens wszelki - gwiazdnym pyłem

Potem już będę zwyczajnie śmiertelny
i kruchy jak motyl na chłodnej szybie -
w antypody tak przekwitających pójde
by tam się zbrałać z wyniosłą
samotnością dogorywającej jesieni
i sptynąć w deszczu strudze -

Pożegna mnie świerk przydrożny
spojrzeniem pełnym zielonego cienia

***

Jeszcze nabieramy kawy
z tego samego dzbanka
a pies i kot rywalizują o nas
tak samo
kartka ze spisem zakupów
w kieszeni
wykrzyknik przy słowach -
słodkie bułeczki

PRZEDZIMIE

Jak przez chwiejny most
idę przez dzień mglisty
szukam jasnych odcieni
lecz nie ma już takiej barwy
ciemność we mnie przenika
wiatr pastwi się ostatnim liściem
co wlatuje i do kałuży spada

Jak przez bramę przechodzę
przez noc raptem białą -
to pierwszy śnieg pozacierał
chłodnych powrotów adresy

DZIELONE NA DWA

Rutynowa rozmowa z litewskim celnikiem
po sprawdzeniu paszportu w komputerze
kawa w przygranicznym polskim barze
płatąc wyszukując odpowiednich monet
w poplątanym polsko-litewskim bilonie
jak sensu swojego przystosowania
w życiu dzielonym na dwa kraje

DAMIE Z KOLECZYKAMI

O czym myślałaś zapinając koleczyki
lał temu chyba sześć w ostatni dzień maja

zawiązywałam być może wtedy krawat
z węzłem o wiele ważniejszym od spotkania

O czym myślałaś zapinając koleczyki
po gotowaniu śpiesznym szparagów wczoraj
głód mi doskwierał mocno - a jeszcze bardziej
gasnącego czerwca tęsknota deszczowa

O czym dziś myślisz zapinając koleczyki
w zwierciadle porannej niedzielnej powagi
kiedy wypatruję w oknie zapoconym
drogi do ust naszych jak listopad długiej

W KAZIMIERZU

Już nie chcę oglądać samotnie
rajskich zakątków i pięknych miast
w parku objadać się czereśniami
uśmiechać się do kobiet
co nad filiżanką kawy szczęścia
poszukują latem

Z niedokończonej rozmowy
w budce telefonicznej
głos twój zabiorę do kościoła
na wysokim wzgórzu
będę się modlił tak długo
aż deszcz przestanie padać -
o twoją rękę w mojej
i pejzaż wspólny

ZAROCZANI W KOŚCIELE

Nie boją się surowego oblicza
apostołów z ołtarza
ściskają sobie ręce i wtedy
wśród uśmiechniętych świętych
są najbardziej wniebowzięci -
dla nich organy grzmiały forte
Pan Bóg pozwala odłożyć
na później modlitwę o dobrą śmierć

Z szeroko otwartymi oczami
świat wita ją
znakiem pokoju

POGRZEB MIŁOSZA

Jesień dojrzała przenikliwością słońca
co z ciemnych obłoków rozświetla liście
płaskie cienie zebranych na Rynku ostrzy
gotębie na jego obrzeżach nie są dziś głodne
cicho i godnie podrywają się do lotu
nie słychać nawoływań handlarzy -
ludzie z głosników słuchają mszy żałobnej
na telebimach rozpoznają rodzinę poety
polityków co potem na tę okoliczność
będą przy zmarłym usiłovali wydobyć
swą obecność oraz inne słowa
i przez ułamek chwili będą nieśmiertelni -

Teraz wszyscy słuchają homilii o drodze
długiej i znaczony bolesnymi wyborami
wraz z rowerzystą z plecakiem i w czapce
ze ślepyim żebrakiem i jego psem
z grajkiem ulicznym trzymającym skrzypce
z namaszczeniem jakby to była hostia
wraz z towarzystwem przy kawie i ciastkach
w ogródku kawiarnianym przy kościele
któremu przewodzi dama w kapeluszu
z epoki słomek i kolorowych wstążek

Przy Mickiewiczu zobaczyłem swego ojca
który - wiem dobrze - znał Adama
ale nie znał Czesława ani jego wierszy
więc przed powitaniem go w niebie
zszedł z zaświatów zbadać sytuację -
tak na wszelki wypadek
jego to przecież pokolenie i człowiek z Litwy

Czy robi nam pan właśnie tutaj zdjęcie -
dosięga mnie raptem ciche pytanie
trzymającej się za rękę pary zakochanych -

chcę upamiętnić swą miłość w Krakowie
bez względu na odejście poety

Kiedy wolno ulicami miasta ruszył kondukt
byłem kryształem powietrza w nozdrzach
idących
kostką jezdni pod ich stopami na Grodzkiej
przy Paulinów klasztorze listkiem na drzewie

27 sierpnia 2004

MÓJ ANIOŁ STRÓŻ

Mój Anioł Stróż ze mną bywa
zawsze i wszędzie -
gdy w deszczu moknę
zostawia mi jedną suchą nitkę
na gwarnej plaży pozwala być
wesotym cieniem
puch kładzie w miejscu upadków
do ran przykłada bandaż
z zapomnienia
pozwala żyć gdy bardzo boli
gdy słońce się ściemnia
nie śpi kiedy - zdawałoby się -
jest beztrosko i bezpiecznie

Mój Anioł Stróż strzeże mnie
nieczym niezmordowana niania
niesforne dziecko
przed samym sobą -
bym się nie zagubił za dnia

Mój Anioł Stróż zmęczony jest
ilością potknięć moich
dlatego czyni co w jego mocy
bym przeżył o jedną chwilę więcej -

Pragnie bym być lepszy

© Romuald Mieczkowski